



Vlaams
Parlement

stuk **1359** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 10 november 2011 (2011-2012)

Voorstel van resolutie

van de heren Frank Creyelman en Christian Verougstraete
en mevrouw Marijke Dillen

betreffende de ‘plaasmoorden’ of het systematisch
vermoorden van blanke boeren in Zuid-Afrika

TOELICHTING

Los van de historische banden tussen Vlaanderen en Zuid-Afrika bestaat er reeds vijftien jaar een brede samenwerking tussen beide landen. In de beleidsnota Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking kan men lezen dat Vlaanderen die samenwerking wil voortzetten. Vanaf 2012 zal daarom een nieuw samenwerkingsprogramma in overleg met de Zuid-Afrikaanse overheid uitgevoerd worden.

Na de afschaffing van de apartheid en de zogenaamde democratisering van het land worstelt Zuid-Afrika met andere, nieuwe demonen die in brutaliteit de excessen van het oude systeem ver overstijgen. Sinds 1994 wordt het land immers geconfronteerd met een bijzondere vorm van criminaliteit die zich enkel lijkt te richten tegen blanken en meer bepaald tegen de blanke Afrikaners, de zogenaamde ‘plaasmoorden’. ‘Plaas’ is een Afrikaans woord voor boerderij. De moorden worden gekenmerkt door het feit dat de slachtoffers – zowel mannen, vrouwen, kinderen, baby’s en ouderen – eerst op de meest gruwelijke wijze worden gemarteld en dan geëxecuteerd.

Wanneer we die vorm van geweld vanuit criminologisch oogpunt beschouwen, kunnen we niet anders dan besluiten dat het gebruikte geweld expressief is. Het drukt met andere woorden haat en/of woede uit. Dat gegeven is niet onbelangrijk wanneer we het motief voor die verschrikkelijke misdrijven moeten duiden.

Genocide Watch, een niet-gouvernementele organisatie die zich tot doel heeft gesteld om volkerenmoord te voorspellen, te voorkomen, te stoppen en te vervolgen, verhoogde op 15 september 2011 het genociderisico voor Zuid-Afrika naar niveau zes. Genocide Watch hanteert een gradatiesysteem met acht niveaus om het risico op genocide te voorspellen. Niveau acht bevindt zich in dat systeem na de eigenlijke genocide en komt neer op pogingen om bewijzen te vernietigen, onderzoek door de internationale gemeenschap te blokkeren en de genocide te ontkennen. Niveau zeven duidt binnen ditzelfde gradatiesysteem op de eigenlijke genocide, dus het doelbewust uitmoorden van een geselecteerde groep.

Niveau zes, zijnde het stadium waarin Zuid-Afrika zich bevindt, wordt de voorbereidende fase genoemd en is met andere woorden de fase waarin zich al bijzonder erge dingen afspelen die de voorbode zijn van nog erger. Ze wordt gekenmerkt door het feit dat de slachtoffers op georganiseerde wijze worden geïdentificeerd en gekozen op basis van hun etnische en/of religieuze identiteit. In die fase kan een genocide nog worden vermeden, maar dan enkel indien de internationale gemeenschap tijdig kan worden gemobiliseerd.

In 2001 had Genocide Watch Zuid-Afrika al op niveau vijf geplaatst omdat de organisatie bijzonder bezorgd was over raciaal geïnspireerde geweldsmisdrijven tegen de blanke boerengemeenschap en andere personen van Europese etnische afkomst. Op dat moment was er echter nog geen direct bewijs beschikbaar dat de moorden werden aangemoedigd door de Zuid-Afrikaanse overheid, of dat ze werden georganiseerd door racistische groeperingen.

Nu heeft Genocide Watch, zoals hierboven al werd aangehaald, het dreigingsniveau voor volkerenmoord verhoogd tot niveau zes omdat er ontegensprekelijk bewijzen zijn van het georganiseerd opruien tot geweld tegen blanken. Vooral de rol van Julius Malema, die in 2008 voorzitter werd van de ANC Youth League (ANCYL), lijkt daarin determinerend. Onder zijn impuls wordt het racistische lied ‘Dubhula iBhunu’ (Shoot the Boer) opnieuw gezongen op de bijeenkomsten van de ANCYL.

Bij een bezoek van diezelfde Julius Malema aan Zimbabwe in 2010 riep hij op om blanken te verdrijven van hun boerderijen. Een politiek die door de Zimbabweaanse president

Robert Mugabe al sinds 2000 in praktijk wordt gebracht. Met geweld werden toen in dat land de eigendommen van blanke boeren overgedragen aan Mugabegetrouwen. Een van de doelstellingen van Malema's reis naar Zimbabwe was net het bestuderen van dergelijke 'nationalisaties'.

Julius Malema wordt door de Zuid-Afrikaanse pers "the president in waiting" (de toekomstige president) genoemd. Zijn ANCYL bezit enorm veel macht binnen het Zuid-Afrikaanse establishment en speelde een cruciale rol in de verkiezing van de huidige Zuid-Afrikaanse president Jacob Zuma in 2009. Forbes Magazine noemde Malema recent een van de tien machtigste mannen in Afrika.

Tot zijn oproep om de regering van buurland Botswana omver te werpen kon Malema rekenen op de steun van de regering-Zuma. Na die oproep leek het echter even mis te gaan toen Malema zich met vijf medestanders moest verantwoorden voor de tuchtcommissie van het ANC eind augustus dit jaar. Bij de eerste zitting van die commissie kwam het tot rellen met ANCYL-aanhangers. Malema kreeg ook prompt de steun van verschillende invloedrijke figuren, onder wie vicepresident Kgalema Motlanthe en Winnie Mandela. Het valt dan ook sterk te betwijfelen of er daadwerkelijk vanuit de regerende ANC zal worden opgetreden tegen Malema. Zelfs Zuma, die volgens de ANCYL-leider vervangen moet worden door vicepresident Motlanthe, kan niet anders dan streven naar een verzoening.

Naarmate de macht van Malema groeit, neemt ook de opruiing tegen de 800.000 blanke Zuid-Afrikaners toe. Zij worden openlijk gedemoniseerd en geïdentificeerd als vijandige bevolkingsgroep. Terzelfder tijd ontvangen 8000 leden van het ANCYL een militaire training van het geregelde Zuid-Afrikaanse leger, zonder dat de Zuid-Afrikaanse Regering een verklaring geeft waarom het verstrekken van een militaire opleiding en het bewapenen van de jongerenafdeling van het ANC noodzakelijk is.

Ondertussen nemen de aanvallen op de blanke boeren sterk toe en worden ook andere blanke Zuid-Afrikaners steeds vaker het doelwit van racistisch geïnspireerd geweld. De ANC-regering laat begaan en doet de systematische moordpartijen en andere geweldsdaden af als louter criminele incidenten.

Alle beschaafde landen zijn partij bij het Internationaal Verdrag inzake de voorkoming en de bestraffing van genocide (het Genocideverdrag). De verdragspartijen beschouwen volkerenmoord – zowel wanneer die plaatsvindt in vreedstijd als wanneer die plaatsvindt in oorlogstijd – als internationaal misdrijf dat zij zullen trachten te voorkomen en bestraffen. Onder genocide verstaat het verdrag onder meer het doden en/of toebrengen van schade aan leden van een nationale, etnische, raciale of religieuze groep met als doel het geheel of gedeeltelijk vernietigen van de groep. Het blootstellen van de groep aan levensomstandigheden die erop gericht zijn de gehele of gedeeltelijke vernietiging teweeg te brengen, wordt eveneens beschouwd als genocide door het internationaal recht. De verdragspartijen verbinden zich ertoe inspanningen te ondernemen om zulke handelingen te voorkomen en te bestraffen.

Als partij bij het verdrag moet België – en dus bij uitbreiding Vlaanderen – de bovenbeschreven handelingen tegen de blanke bevolking van Zuid-Afrika sterk veroordelen en al het mogelijke doen om die handelingen te verhinderen en/of te doen ophouden.

Vlaanderen bevindt zich – gezien de nauwe samenwerking tussen beide landen – in de juiste positie om de Zuid-Afrikaanse regering ertoe aan te zetten de aanvallen en moorden op blanke boeren en de blanke Zuid-Afrikaanse bevolking in het algemeen een halt toe te roepen. Vlaanderen bevindt zich ook in de juiste positie om de opruiing vanuit het Zuid-Afrikaanse establishment tegenover de blanke bevolking te laten ophouden.

Een eerste stap die in dit opzicht genomen moet worden is de veroordeling van de racistische opruiingen door de jongerenafdeling van de regeringspartij ANC en vooraanstaande figuren uit het Zuid-Afrikaanse establishment.

Verder moet de nodige politieke druk worden gebruikt om de Zuid-Afrikaanse overheid de noodzakelijke inspanningen te laten leveren om de aanvallen en moorden op de blanke bevolking te verhinderen en te bestraffen. Vlaanderen beschikt, gezien zijn engagement in de ontwikkeling van Zuid-Afrika en de nauwe handelsbetrekkingen tussen beide landen, over voldoende hefboomen om extra politieke druk uit te oefenen.

Tot slot kan een extra impuls worden gegeven door de Vlaamse bezorgdheid over de situatie van de blanke bevolking in Zuid-Afrika kenbaar te maken bij de internationale gemeenschap.

Frank CREYELMAN
Christian VEROUGSTRAETE
Marijke DILLEN

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- overwegende dat:
 - 1° de aanvallen en moorden op blanke boeren in het bijzonder en de blanke bevolking in het algemeen in Zuid-Afrika systematisch zijn toegenomen sedert 1994;
 - 2° die moorden op een dergelijke wijze worden voltrokken dat zij binnen de criminologie worden beschouwd als een vorm van expressief geweld, met andere woorden dat ze worden gepleegd uit woede of haat;
 - 3° vanuit het Zuid-Afrikaanse establishment, en in het bijzonder via de leider van de ANC-Youth League, Julius Malema, en regeringsleden die hem steunen, openlijk wordt opgeroepen om blanken met geweld van hun boerderijen te verdrijven waarbij blanken worden gedemoniseerd en geïdentificeerd als vijandige bevolkingsgroep;
 - 4° dat Genocide Watch op 11 september 2011 het genocidenrisico voor Zuid-Afrika verhoogde naar zes op een schaal van acht, wat overeenkomt met het voorbereiden van de eigenlijke volkerenmoord op de blanke bevolking;
 - 5° dat het de plicht is van iedere beschaaft staat om volkerenmoord te voorkomen, te doen ophouden en te bestraffen;
- veroordeelt de opruiing tegenover de blanke bevolking van Zuid-Afrika vanuit de ANC-Youth League en andere delen van het Zuid-Afrikaanse establishment;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° de opruiing tegenover de blanke Zuid-Afrikaanse bevolking te veroordelen;
 - 2° de systematische aanvallen en moorden op blanken te veroordelen;
 - 3° de nodige druk uit te oefenen op de Zuid-Afrikaanse Regering om haar ertoe te brengen de opruiende, racistische taal ten aanzien van de blanken en het systematische geweld tegenover de blanke Zuid-Afrikaanse bevolking te doen ophouden en te bestraffen;
 - 4° op alle internationale fora en via de internationale vertegenwoordiging haar bezorgdheid uit te drukken in verband met de situatie van de blanke bevolking in Zuid-Afrika.

Frank CREYELMAN

Christian VEROUGSTRAETE

Marijke DILLEN